

Elda hemma – mys, sparbössa eller miljöbov?

Att elda i en vacker eldstad är trevligt och ger desutom skön värme.

Här är råd till dig som vill installera ny skorsten eller eldstad.

Eldning med ved i braskaminer, kakelugnar och andra eldstäder sprider föroreningar som är skadliga för hälsa och miljö. Även friska människor kan få luftvägsbesvär om de utsätts för störande vedrök, barn är särskilt känsliga.

Innan du bestämmer dig för att installera en ny eldstad

Tänk på detta:

- Hur ser bostadsområdet ut? Ligger ditt hus i en sänka som gör att röken lätt ligger kvar? Ligger det hus ovanför ditt hus (som kanske får din skorsten i fönsterhöjd)?
- Vilken är den vanligaste vindriktningen och hur nära ligger husen där?
- Har någon av de närmaste grannarna fläktstyrd till- och frånluft med värmväxlare (dessa hus är känsligare för störande rök eftersom luftintaget ofta sitter i samma höjd som grannarnas skorstenar)? Var sker i så fall intaget av luft?

- Om du ser din nya eldstad som en möbel som du köper för att öka trivselen i ditt hus och bara tänker elda någon gång ibland kan en kakelugn eller en braskamin vara ett bra val. Att elda ofta för värmens skull är inte ett bra alternativ, eftersom närboende kan bli störda.

När du väljer eldstad

Tänk på detta:

- Hur stora är utsläppen från den eldstad du har valt*? Utsläppen skiljer sig ganska mycket mellan olika typer av eldstäder och även mellan olika fabrikat.
- Fråga hos tillverkare/försäljare efter utsläppsvärden på OGC* (som är ett samlingsvärde för skadliga organiska ämnen).

* Det utsläppsvärde som oftast mäts på eldstäder är "OGC", organiskt bundet kol som är ett slags samlingsvärde på de viktigaste hälso- och miljöskadliga ämnena.

”Miljögodkännande” enligt BBR, Boverkets byggregler

En braskamin som klarar utsläppskraven i BBR, ofta felaktigt kallat ”miljögodkännande” får släppa ut upp till 30 gånger mer luftvägsretande och cancerframkallande föroreningar än en toppmodern vedpanna (och 250 gånger mer än en oljepanna).

Att en eldstad uppfyller kraven i BBR är alltså ingen garanti för att man inte stör sina grannar. I Järfälla har miljö- och bygglovsnämnden totalförbjudit användande av en vedpanna trots att den var godkänd enligt BBR.

Vedspisar omfattas inte av reglerna i BBR och är därför mycket sällan anpassade för att kunna användas i tätbebyggt område.

Gällande regler från miljöbalken

Den som bedriver en verksamhet, i detta fall att värma upp ett hus, ska vidta de åtgärder och ta den hänsyn som behövs för att förhindra skador på människors hälsa eller miljön. Det handlar här om att använda lämplig teknik och att sköta denna på ett bra sätt.

Kraven på hänsyn får inte vara helt orimliga. När man ska bedöma detta kan man jämföra kostnaden för installation och driftkostnader med kostnaden för de klart vanligaste uppvärmningssätten för småhus i kommunen (i Järfälla direktel/elpanna/oljepanna eller värmepump). Då dessa uppvärmningsformer inte orsakar några omgivningsstörningar alls kan man kräva att billigare uppvärmningssätt ska medföra mycket små störningar till omgivningen.

Visa hänsyn

Om den som eldar inte visar tillräcklig hänsyn så att grannarna störs kan miljö- och bygglovsnämnden om en sista åtgärd begränsa eller helt förbjuda eldning.

Mer information:

www.boverket.se